

Nytt fra EU-delegasjonen om

kommunal- og regionalpolitikk

Debatten om Europas fremtid. Kommisjonen ønsker at EU skal styre globaliseringen og peker på klar rolle for kommuner og regioner	2
Differensiert arbeidsgiveravgift: Reduserte satser gjeninnføres for transport og energi	3
Norske kommuner som jobber med luftkvalitet og transportløsninger får drahjelp fra EU-kommisjonen.....	3
Fast spalte: Debatten om by- og regionpolitikens fremtid – politikk for alle regioner eller spissede, stedsbaserte satsinger?	4
Det estiske formannskapet høsten 2017 legger vekt på digitale offentlige tjenester og bypolitikk.....	5
Dagens smarte: Smart Regions 2.0 i Helsinki: Kommisjonen varsler sterkere kobling mellom Interreg og Smart Spesialisering	6
På kalenderen	6
Husk European Week of Regions and Cities i oktober.....	6
ERRIN: partneruke i november	6
Kilder til informasjon: Regionene og byenes nyhetsbrev er anbefalt lesning	7
Nyhetsbrev fra norske regioners Europakontor i Brüssel.....	7
Nyhetsbrev fra danske regioners kontor i Brüssel.....	7
Nyhetsbrev fra noen svenske regioners kontor i Brüssel	7
Ta kontakt!	7

Debatten om Europas fremtid. Kommisjonen ønsker at EU skal styre globaliseringen og peker på klar rolle for kommuner og regioner

(tak til nærings- og fiskeriråd Bjørn Tore Erdal for input).

Som oppfølging til hvitboken om Europas fremtid fremla Kommisjonen 10. mai et [refleksjonspapir om muligheter og utfordringer som følge av globalisering](#). Hovedbudskapet er at globaliseringen verken kan overses eller stenges ute – den må møtes og styres.

Utnyttet riktig vil globaliseringen skape flere og bedre arbeidsplasser i Europa. Arbeidet starter hjemme gjennom bedre fordeling av velstand, kunnskap, innovasjon og konkurransekraft. Kommisjonen ønsker å gjøre Europa til globaliseringsmaker fremfor globaliseringstaker.

EU-kommisjonen legger vekt på behovet for en kompetent og tilpasningsdyktig arbeidsstyrke for å møte globaliseringen, samtidig som borgerne gis et godt sosialt sikkerhetsnett. Den skandinaviske «flexicurity»-modellen som kombinerer næringslivets behov for omstillingsevne og beskyttelse av arbeidstakere, fremheves som et eksempel ved siden av blant annet den tyske yrkesutdanningsmodellen.

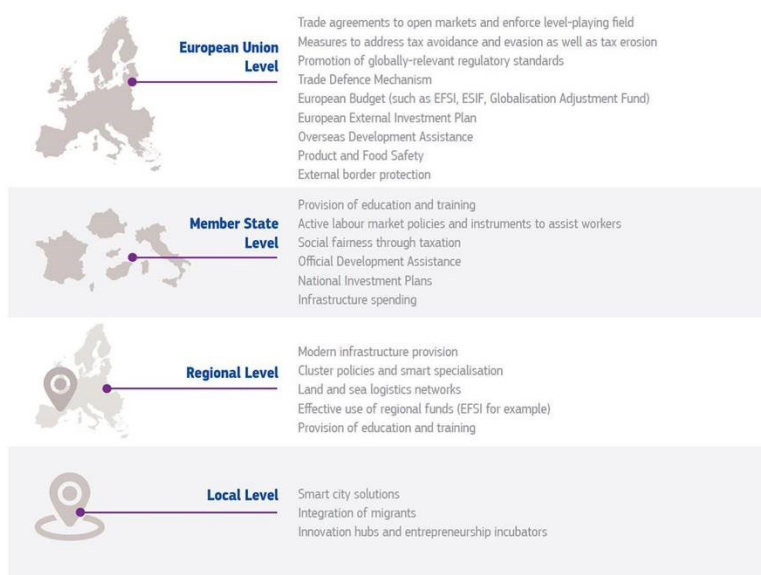
Alle forvaltningsnivåer har en rolle å spille i arbeidet med å utnytte mulighetene og å redusere utfordringene som følger av globalisering. Denne tydelige oppgavefordelingen kan også gi nyttige perspektiver for oss der vi står midt opp i kommune- og regionreformene.

På regionnivå fremheves regionens ansvar for å koble innovasjonspolitik, klyngepolitikk, regionalpolitikk, utdanningspolitikk mv. gjennom smart spesialisering. Dette planleggingsgrepet skal sikre spisskompetanse innen strategiske felter og løfte europeiske regioner i de globale verdikjedene.

På kommunalt nivå fremheves bl.a. behovet for å ta i bruk «smartbyløsninger», stimulere innovasjon og entreprenørskap lokalt og å forestå en vellykket integrering av innvandrere. Bare kommunene kan løse disse oppgavene.

Grafisk er oppgavefordelingen som i bildet nedenfor:

Figure 8: Harnessing globalisation – a shared task

Source: European Commission

Differensiert arbeidsgiveravgift: Reduserte satser gjeninnføres for transport og energi

EU-kommisjonen vedtok 17. mai nye statsstøtteregler som unntar visse former for offentlig støtte til havner, flyplasser, kultur og de ytre regioner fra forhåndsnotifisering. Målet er å legge til rette for offentlige investeringer for jobbdannelse og vekst, samtidig som konkurransen opprettholdes. Norge har i den forbindelse fått gjennomslag for endringer i EUs regelverk som gjør det mulig å gjeninnføre generelt reduserte satser for transport- og energiforetak i ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift.

I 2013 endret Europakommisjonen statsstøtteregler slik at store deler av energi- og transportsektoren i distriktene ikke lenger kunne beregne arbeidsgiveravgift med generelt reduserte satser fra juli 2014. Regjeringen innførte derfor fra samme tidspunkt kompensierende tiltak for den økte arbeidsgiveravgiften som fulgte av de nye sektorbegrensningene.

Differensiert arbeidsgiveravgift er et av de viktigste virkemidlene for å opprettholde arbeidsplasser og bosetting i distriktene. Regjeringen har helt siden 2013 hatt en tett dialog med Europakommisjonen og ESA for å få til en løsning for Norge. Norge har spilt inn endringsforslag til Europakommisjonen, og i mai i år vedtok Kommisjonen å ta de norske forslagene inn i regelverket om gruppeunntak for statsstøtteordninger. Dette innebærer at den generelle ordningen med differensierte satser igjen kan inkludere transport- og energiforetak. Dette er et viktig gjennomslag som vil sikre bedre vilkår for viktige bedrifter og arbeidsplasser i distrikts-Norge.

Endringene i EU-reglene skal nå på vanlig måte innlemmes i EØS-avtalen og i norsk rett, og det er forventet at dette vil skje i løpet av høsten. Regjeringen vil i budsjettet for 2018 foreslå å gjeninnføre differensierte satser for transport- og energisektoren, med virkning fra 1. januar 2018.

Foretak i andre sektorer som kan bruke reduserte satser etter dagens ordning, vil ikke bli berørt av endringen. Les mer fra EU [her](#) og [her](#), og på regjeringen.no [her](#).

Norske kommuner som jobber med luftkvalitet og transportløsninger får drahjelp fra EU-kommisjonen

Flere norske bykommuner jobber med å bedre luftkvaliteten og å bedre mobiliteten. Europakommisjonen la den 31. mai 2017 frem en melding og lovforslag som skal redusere utslippene fra transportsektoren. Dette er første del av den varslede «pakken» som inneholder en rekke lovforslag som skal modernisere europeisk mobilitet og transport. Forslag til virkemidler som skal redusere klimagassutslippene og bedre luftkvaliteten er en del av denne pakken. Virkemidler på EU-nivå har vært etterspurt fra både medlemslandene og deler av transportnæringen selv, og vil være viktig for at medlemslandene skal nå utslippsmålene som er foreslått i ikke-kvotepliktig sektor.

Pakken inneholder 8 lovforslag som regulerer veitransport, i tillegg til en melding som inneholder en langsiktig strategi «[Europe on the Move – An agenda for a socially fair transition towards clean, competitive and connected mobility for all](#)». Meldingen beskriver blant annet utfordringer og hva Kommisjonen ser for seg av løsninger for bruk av ny teknologi, nullutslippskjøretøy, digitalisering og utvikling av en konkurransedyktig transportnæring. Det er første gang det legges frem et forslag som skal bidra til å regulere tungtransporten. Les mer om virkemidler for utslippsreduksjoner [her](#) og reform av veiprissingssystemet [her](#). Forslagene vil nå bli videre diskutert i Europaparlamentet og Rådet. *(Takk til miljøråd Stine Svarva for input).*

Fast spalte: Debatten om by- og regionpolitikens fremtid – politikk for alle regioner eller spissede, stedsbaserte satsinger?

Til hver syvårige budsjettperiode beslutter EU fremtidens samholdningspolitikk. Denne investerings- og utjevningspolitikken legger beslag på 1/3 av EUs som er videre en vår by- og regionalpolitikk, men som også inneholder denne. Debatten følger vante spor, men er ekstra krevende i denne budsjettperioden på grunn av Brexit. Landene i nord-vest understreker behovet for reform og reduksjon, mens Visegrad-landene ønsker noe tilnærmet videreføring.

Den 8. og 9. juni ble det avholdt uformelt ministermøte om samholdningspolitikken 8-9. juni på Malta. Fra Norge deltok statssekretær Grete Ellingsen. I formannskapsdokumentet

understreket EU-kommisjonen behovet for reform fra neste langtidsbudsjett, bl.a. i lys av Brexit.

Hovedvalget står ifølge Europakommisjonen mellom å videreføre samholdningspolitikken for alle regioner med en risiko for at den blir utvannet og en mer spisset stedsbasert politikk som direkte adresserer innbyggernes behov. Som i *Fremtidens Europa* legger formannskapet opp diskusjonen i form av fem forskjellige scenarier for samholdningspolitikens videre utvikling. I alle scenarioene betones behovet for forenkling av regelverket og å ta klare valg.

De fem scenarioene er:

- Scenario 1: *Opprettholde og forbedre* - Dette er «Samholdningspolitikk for alle EU-regioner». Dette alternativet fordrer et økt (eller stabilisert) budsjett basert på høyere bidrag fra medlemsstatene, forbedringer av ordningene for iverksettelse og mer effektiv kommunikasjon av politikken.
- Scenario 2: *Opprettholde og støtte* - denne tilnærmingen er basert på betydelige finansieringskutt, men fortsatt bred politikk for alle regioner. Dette scenariet medfører utvanning av ressursene og vil påvirke politikken evne til å bidra til viktige strukturreformer og levekårsforbedringer.
- Scenario 3: *Prioritere og forbedre* - I denne tilnærmingen vil betydelige finansieringsbesparelser skape en impuls for politisk prioritering og forbedring. Dette vil bli ledsaget av en svært differensiert tilnærming til regionalt engasjement, og mange regioner vil ikke lenger få direkte finansiering og investeringsstøtte.
- Scenario 4: *Oppdatering og omstart* - Under dette scenariet utformer man politikken på «nytt» ut fra en omforent behovsforståelse.
- Scenario 5: *Reduksjon av prioriteringer* - I denne tilnærmingen reduseres antallet prioriteringer til noen få sentrale. Politikken vil ikke bli sett på som løsningen for alle utfordringene blokken står overfor, men vil heller bidra til bestemte sektorer.

Formannskapet ønsker å dreie debatten rundt følgende spørsmål:

- Det er stadig større aksept for at en "one-size-fits-all" tilnærming til å programmere innhold, levering, ledelse og revisjon ikke lenger er levedyktig. Hvilke elementer i politikken vil kreve differensiering og hvordan kan en differensiert politikk innrettes på en måte som er rettferdig?
- Hvordan skal Samholdnings politikken defineres ut fra Europas behov etter 2020 og et potensielt mindre budsjett?

- Hva skal kjerneprioritetene og de politiske områdene være for Samhørighetsspolitikken?

Diskusjonene på møtet skal bl.a. danne grunnlag for debatten på det bredere Samhørighetsforumet som arrangeres 26. og 27. juni 2017.

Det estiske formannskapet høsten 2017 legger vekt på digitale offentlige tjenester og bypolitikk

Estland har 4 hovedprioriteringer de vil jobbe med høsten 2017:

- En åpen og innovativ europeisk økonomi
- Et trygt og sikkert Europa
- Et digitalt Europa med fri flyt av data
- Et inkluderende og bærekraftig Europa

Det overordnede målet for Estland er å sikre et *forent EU som gjør en forskjell for innbyggerne*. For kommunal- og regional sektor er det verdt å merke seg at Estland blant annet legger vekt på å fremme grenseoverskridende digitale offentlige tjenester for å lette hverdagen. Forenkle, forbedre og fornye.

Som oppfølging av dette er et nøkkeltemaene digitalisering av byenes forvaltnings- og tjenestesystemer og gjennomføring av EU Urban Agenda. En annen sentral prioritering er å finne innovative løsninger på grensehindre. Trolig vil arbeidet med å finne løsninger på fremtidens by- og regionpolitikk legge beslag på mye av kapasiteten i formannskapsperioden. Les mer om formannskapet [her](#).

Dagens smarte: Smart Regions 2.0 i Helsinki: Kommisjonen varsler sterkere kobling mellom Interreg og Smart Spesialisering

På Smart Regions 2.0-konferansen i Helsinki 1. og 2. juni var budskapet fra EU-kommisjonen at virkemidler for regional utvikling fremover skal ses i sammenheng på tvers av siloer. EU er i ferd med å etablere innovative "plattformer" som skal bidra til å bedre koordinere all form for EU finansiering og internasjonal samarbeid. Virkemidler som Den europeiske investeringsplanen (EFSI) og Interreg vil i større grad kobles til smart spesialiserings-arbeid. Interreg Baltic Sea og Central Europe har slike utlysninger i september.

Her finner du en fersk [grafisk fremstilling](#) av smart spesialiserings-tenkningen og en fersk [veileder](#). Kommisjonen vil til høsten lansere

en ny online veiledningsplattform. Denne vil inneholde data som regionene kan bruke til å generere analyser langs en rekke indikatorer. En prototype finnes [her](#).

Mange europeisk regioner hadde presentasjoner på konferansen. En region som mange har bitt seg merke i arbeidet for deres systematiske arbeid med smart spesialisering er [Baskerland](#). Baskerland kjennetegnes av evnen til å velge prioriteter, en vilje til å bli sett i kortene av miljøer utenfor regionen og en vilje til å justere prioriteringer etter hvert som man ser hva som fungerer og ikke.

(takk til Blaga Riiser i KMD for input)

På kalenderen

Husk European Week of Regions and Cities i oktober

Europas regioner og byer samles mellom 9. og 12. oktober for å lære av hverandre. Programmet legges snart ut. Erfaringsmessig blir de mest populære workshopene raskt fulltegnet. Ta derfor en sjekk [her](#) før sommerferien og meld deg på.

ERRIN: partneruke i november

Errin er et Brusselsbasert nettverk for Europas regioner og kompetansemiljøer. Den 20. november arrangerer nettverket en såkalt Brokerage-uke der regioner kan møtet nye prosjektpartnere. Arrangementet vil bestå av flere tematiske økter som vil se på arbeidsprogrammer for energi, IKT, smarte byer, transport og mye mer for perioden 2018-2020.

Kilder til informasjon: Regionene og byenes nyhetsbrev er anbefalt lesning

Nyhetsbrev fra norske regioners Europakontor i Brussel

<i>Osloregionens Europakontor</i>	www.osloregion.org
<i>Stavangerregionens Europakontor</i>	www.stavangerregion.no
<i>Vest-Norges Brusselkontor</i>	www.west-norway.no
<i>Trøndelags Europakontor</i>	www.mid-norway.no
<i>Sørlandets Europakontor</i>	www.south-norway.no
<i>Nord-Norges europakontor</i>	www.northnorway.org/nyhetsbrev

Nyhetsbrev fra danske regioners kontor i Brussel

<i>Kommunernes Landsforening (KL)</i>	Local Government Denmark (LGDK) Har EU noget med kommunerne at gøre?
<i>Midtjylland</i>	www.centraldenmark.eu
<i>Nordjylland</i>	www.norddanmark.dk - nyhetsbrev mai 2017
<i>Sjælland</i>	www.zealanddenmark.eu

Nyhetsbrev fra noen svenske regioners kontor i Brussel

<i>Jämtland och Västernorrland</i>	MidSweden European Office
<i>Skåne</i>	Skåne European Office - nyhetsbrev nr 2 2017
<i>Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)</i>	SKL European Office - nyhetsbrev nr 2 2017
<i>Östergötland</i>	EastSweden EU Office

Ta kontakt!

Eivind Lorentzen og Maria Deridder Holmlund hører gjerne fra deg [HER](#)

Eivind Lorentzen, regional- og kommunalråd EU-delegasjonen
E-post: Eivind.Lorentzen@mfa.no

Maria Deridder Holmlund, assistent EU-delegasjonen
E-post: Maria.Deridder.Holmlund@mfa.no